

Vogelvrij

De column 'Hersenspinzel' wordt geschreven door Augustinus voor Senioren Vereniging Goes en verschijnt digitaal 2 x per maand

Vogelvrij of Vrij als een vogel? Het is maar hoe je het interpreteert. Maar hoe vreemd het misschien is. Een vogel wordt altijd met vrijheid of vrij zijn bekeken. Wat eigenlijk niet kan, want er zijn genoeg vogels die hun bestaan "in gevangenschap" doorbrengen. Denk eens aan de papegaaien die hun leven vaak moeten slijten op een stokje in een kleine of grote kooi in een dierentuin of kinderspeelpark. Of bij mensen thuis. Denk ook eens aan al de kanariepieten en soortgenoten die in een kooitje of wat grotere kooi hun dagen moeten slijten. Dat ter opvrolijking van de mensenkinderen die de "zorg voor hen op zich hebben opgenomen".

Dus zo vrij is het vogelleven niet. We denken van wel als we ze zo door de lucht zien zwieren van het ene doel naar het andere doel. Maar doen ze dat bewust of op instinct? Je zou toch zeggen dat ze dat op een of andere manier ingefluisterd krijgen. "Je moet nu naar die en die tak in die en die eikenboom en vandaar naar de bovenste tak van de lindenboom die vlak bij het zwembad staat. En als er mensenkinderen zijn die hun resten van gekookte aard-appels in hun tuin deponeren mag je er direct op af vliegen. En je niet laten weggagen door soortgenoten als meeuwen of uilen. En die tak bij dat zwembad mag dan ook wachten. Daar kom je nog wel eens.

Ja, vogelvrij. Er zijn ook mensen die zich vogelvrij voelen en dat in hun dagelijkse leven ook toepassen. Die zich weinig of niets aantrekken van de wetten en regels die gelden in het land waar zij hun verblijfplaats hebben en zich daar zo vrij als een vogeltje voelen. De allermeeste schepselen (Gods) op deze aardbol zijn van mening dat ieder vrij mens moet kunnen zeggen wat zij of hij wil zeggen en moeten gaan of staan waar ze zich thuis voelen. Maar heel ontzettend veel mensen zeggen of doen toch niet altijd alles wat in hun gedachten opkomt. Die vinden dat je die vrijheid zo af en toe eens niet moet toepassen. Ook al voel je je vogelvrij.

De beroemde Duitse dichter/schrijver Goethe omschreef dat als volgt:

In der *Beschränkung* zeigt sich erst der *Meister*.' Dit betekent: 'binnen de beperking toont zich pas (dus voor het eerst) de meester. Je hebt wel alle vrijheid om iets te zeggen of te doen, maar misschien is het beter dat je dat je niet doet. Dat je je nu eens niet als een 'vrije vogel' gedraagt. Je kunt je wel zo voelen, maar eigenlijk ben je het op dit moment (net) niet. Je bent immers gebonden door de wetten en regels van het land waarin je die vrijheid probeert waar te maken.

Maar in werkelijkheid doe je aan "Vrijheid in gebondenheid". Je voelt je wel vrij, maar gebruikt die vrijheid nu eens even niet. Niet omdat je je in een dystopische maatschappij bevindt, maar juist in een maatschappij die wel utopisch is ingesteld. Wat betekent het woord 'dystopisch dan eigenlijk? Ik heb er lang naar moeten zoeken, maar na lang zoeken het uiteindelijk toch gevonden. In gewoon Nederlands betekent dat "anti utopisch". Dat je niet veel of helemaal nikskeniets van de toekomst verwacht. Als dat laatste werkelijk het geval is ben je ook geen "vrije vogel" in een maatschappij met goede toekomstverwachtingen.

Dan ben je juist een "vogel" in een uiterst negatieve maatschappij. En daar zitten we nu bepaald niet op te wachten. We snakken toch al zo ontegenlijk veel naar vrede, rust, beschaving, medemenselijkheid. Dus naar de mogelijkheid om je een "vrije vogel" te voelen. Ook al is dat misschien in gebondenheid. Een gebondenheid overigens die je in heel veel dingen "vrijlaat". Zodat je je toch een "vrije vogel" bent en je je vogelvrij voelt.

Augustinus